

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 3(26)

Київ
ДП "Видавничий дім "Персонал"
2010

УДК 330-339;321.7;159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф. — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Саввич І. Г., канд. філол. наук — відповідальний редактор

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф., Пила В. І., д-р екон. наук, проф., Радзівський О. І., д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф., Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р біол. наук, проф.

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф., Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М., д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М., д-р іст. наук, Піляєв І. С., д-р політ. наук, Хижняк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 6 від 30 червня 2010 р.)

Психологічні науки

Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Лігоцький А. О., д-р пед. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Приходько Ю. О., д-р психол. наук, проф., Синьов В. М., д-р пед. наук, проф., Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф., Ануфрієв М. І., канд. юрид. наук, проф., Бородин І. Л., д-р юрид. наук, проф., Бандурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Корнієнко М. І., канд. юрид. наук, проф., Марчук В. М., д-р юрид. наук, проф., Подоляка А. М., д-р юрид. наук, Юлдашев О. Х., д-р юрид. наук

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: В. Б. Захожай (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001 — Вип. 3(26). — К. : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2010. — 280 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами розвитку економіки, політології, психології і права.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

Збірник “Наукові праці МАУП” зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, в якому висвітлюються результати наукових досліджень в галузях економіки, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

Вищою атестаційною комісією України “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з економічних і психологічних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/6 від 14 червня 2007 р.).

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2010

Багдасарян А. А. Державне управління в інформаційній сфері України	148
---	-----

Кєсковскі Златко Владімір Теоретичні засади інформаційного забезпечення системи державного управління Болгарії.....	155
---	-----

Рогач З. І. Безпритульні і безоглядні “діти вулиці” як проблема сучасного управлінського суспільства	160
--	-----

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Александров Ю. В., Пономаренко Є. В. Кримінальна відповідальність за зґвалтування: історичний аспект та перспективи.....	166
---	-----

Каралкіна К. В. Правові наслідки встановлення всиновлення	170
---	-----

Медвідь Я. Ф. Відповідальність за правопорушення у сфері страхової діяльності.....	174
---	-----

Котеньова О. В. Практика застосування ліцензійного договору як засобу охорони використання знаків для товарів та послуг у сфері господарювання	179
---	-----

Мурашкіна Т. А. Інформація у законотворчому процесі та її основні різновиди.....	184
---	-----

Пудлик М. В. Роль засобів масової інформації як одного з чинників профілактики протиправної поведінки неповнолітніх.....	190
--	-----

Сосновська Г. І. Види та організаційна (організаційно-правова) форма підприємств	196
---	-----

Кузнецова Х. Є. Характеристика комерційної таємниці як інституту права.....	201
--	-----

Харебава Л. Д. Юридичне значення рішень Європейської комісії “За демократію через право”	209
---	-----

Акифі Берат Ариф Концепція “майна” в міжнародному праві та застосування принципу автономності поняття	214
--	-----

Даник А. Ю. Мирні засоби розв’язання міжнародно-правових конфліктів.....	218
---	-----

Беседа С. М. Створення сучасної нормативно-правової бази протистояння загрозам тероризму в Україні.....	223
--	-----

Арнаутов П. І. Тенденції розвитку національного законодавства у сфері забезпечення принципу верховенства конституції.....	228
---	-----

Кирієнко С. С. Досконале законодавство про адміністративне судочинство як передумова високої правової культури громадян.....	233
--	-----

Ткаліч А. О. Конституційний Суд України в системі захисту прав людини і громадянина	238
--	-----

Лєсник М. В. Правова держава і соціальна держава: теоретико-правові проблеми взаємодії.....	242
--	-----

Корчемний О. К. Деякі проблеми захисту цивільних прав у договірних зобов’язаннях	248
---	-----

Терніков Є. І. Свобода договору та її обмеження в цивільному праві України	254
---	-----

Павленко А. В. Методи психологічного впливу в правоохоронній діяльності: можливості та межі застосування	259
---	-----

Якименко Ю. С. Роль викладача та особливості викладання курсу зобов’язального права у вищих навчальних закладах.....	262
--	-----

Якименко А. С. Правова природа творчості: поняття, види, актуальні питання	267
---	-----

Скіцан О. С. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	273
---	-----

Відомості про авторів	
------------------------------------	--

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Наукові праці МАУП, 2010, вип. 3(26), с. 262–266

Розкривається, яким має бути викладач вищого навчального закладу. Що він повинен робити, аби зацікавити молодь опанувати необхідну кількість матеріалу для формування у випускника органічної системи основних якостей юриста. Пропонується нова методика викладання курсу зобов'язального права, яка виробить у студентів ґрунтовні знання та навички.

Зобов'язальне право є невід'ємною частиною цивільного права. Їй приділено п'яту книгу Цивільного кодексу, і 706 статей. Взагалі, курс зобов'язального права вивчають разом з цивільним правом. І дуже часто викладачі не звертають особливої уваги на викладання саме цього курсу, його вивчають як інші розділи. Пропоную децю інше викладання курсу зобов'язального права, яке значно поглибить знання студентів та виробить уміння застосувати їх на практиці.

Дослідженнями в сфері педагогіки займалися: В. М. Галузинський, К. Н. Левітан, Б. Т. Лихачев, В. О. Сластенін, Г. Х. Яворська. Якщо брати дослідження в сфері викладання зобов'язального права, то вони ще не проводилися, але деякі науковці вивчали особливості викладання в інших галузях права, які заслуговують на увагу.

Нині, коли в Українській державі закладається правова основа глибоких соціально-економічних перетворень, проблема підготування спеціалістів, які знають правові норми, вміють їх застосовувати, розуміють значення права в суспільстві, набуває особливого значення. Від цього залежатиме — чи стане наша держава правовою. Як відомо, мета освіти — різнобічний розвиток людини як особистості і найвищої цінності суспільства. Водночас освіта є основою інтелектуального, культурного, духовного, соціального та економічного розвитку суспільства й держави. Тому формування правової свідомості громадян за допомогою правової освіти і виховання є головним напрямом державної політики, а юри-

дична освіта, як складова освіти громадян, — справа державного значення.

Сьогодні недостатньо зробити кожного випускника носієм визначеної суми знань. Для того щоб говорити про високий професіоналізм, необхідно навчити випускника вишу застосовувати знання, вміння й навички. Мета навчального закладу, здійснюючи підготовку спеціаліста-юриста, викладача правових дисциплін, — сформувати у випускника органічну систему основних якостей юриста, педагога, оскільки вони, з одного боку, характеризують індивідуальність особистості, а з другого — розкривають потенціал професіоналізму, спрямованого на служіння справі законності й добробуту людей [1, 75].

Закінчуючи вищий навчальний заклад випускник повинен мати: відповідний рівень правової, політичної, економічної, етичної і психолого-педагогічної культури; чітко сформовані принципи основ світогляду, загальних уявлень про навколишній світ і своє місце в ньому, про шляхи реалізації в умовах реальної дійсності своїх життєвих і фахових програм; орієнтуватися в проблемах ринкової економіки, соціальних, національних, історичних і демографічних процесах розвитку суспільства; розбиратися в закономірностях виникнення, функціонування і розвитку держави і права, вміти визначати суть цих явищ, виходячи не тільки з їх завдань та функцій, а й з їхнього соціального призначення; уявлення про призначення гілок державної влади, спираючись на її суверенні якості; докази необхідності права в

суспільстві; активно брати участь у громадському житті, формуванні правової свідомості і цивілізованих взаємовідносин усіх членів суспільства — і все це здійснюється тільки завдяки майстерності викладача правильно й легко донести необхідну інформацію до студентів.

Професія викладача слабо пов'язана з кар'єрою у звичайному розумінні. Кар'єра викладача — це кар'єра інтелектуальних і моральних досягнень, кар'єра зростання внутрішньої освіченості і внесків у наукове знання, у торжество розуму, у духовний розвиток суспільства і людства. Талановитий педагог — завжди людина високої духовності, яка прагне до високої духовної мети, і сіє, як кажуть, добре, світле, вічне. Навіть розуміючи, що всього не домогтися, педагог усіма силами намагається зробити посильний особистий внесок в утвердження й розвиток людської цивілізованості, справжнього професіоналізму, в боротьбу з несправедливістю, аморальністю й бездуховністю. Справжнє викладання — це подвижництво. Це не робота, а життєве покликання, життєва позиція.

Педагог має вчити, постійно навчаючись, працюючи над собою. Стати справжнім наставником молоді, справжнім педагогом можна за умови наполегливої, постійної праці і самовдосконалення у вільний від занять час. Тут цілком прийнятні слова Арістотеля, сказані Олександрові Македонському: “У науці немає царського шляху”. Потрібна наполеглива особиста праця, яку за викладача ніхто не зробить. Успіх кожного окремого заняття на 80 % залежить від культури особистої праці у вільний час і лише на 20 % від безпосередньої підготовки до заняття напередодні його проведення [4, 54].

Викладач завжди має пам'ятати давні істини, перевірені і підтверджені практикою: особистість формує особистість, учитель повторює себе у своїх учнях, обдарований учень починається з обдарованого вчителя, не можна навчити того, чого в тебе немає, неможливо виховати гарну людину на власних недоліках.

Робота викладача, попри його індивідуальність, — завжди частина роботи педагогічного колективу. Викладач використовує продукти колективної праці (програми, тематичні плани, методичні розробки, фондові лекції, наочне приладдя, колективні рішення і т. ін.). Разом з тим, він впливає на роботу колективу. Студенти сприймають його не як одинака, а як представника кафедри, факультету, по ньому судять про педагогічні колективи і навчальну дисципліну. Його наукові,

педагогічні і методичні розробки збагачують фонд колективу, його досвід можуть перейняти інші викладачі. Коротко кажучи, успіхи викладача і педагогічного колективу, до якого він належить, дуже взаємозалежні.

Особистість викладача вищої школи виявляється через його спрямованість на педагогічну діяльність. Успіх педагогічної діяльності перебуває в складному співвідношенні з характером, здібностями і темпераментом викладача. Наприклад, такі риси його характеру, як педагогічний такт, вимогливість, справедливість, демократизм, чуйність, є найважливішими умовами його педагогічної діяльності [2, 108].

Велике значення мають такі риси характеру, як самостійність, організованість, чесність, працьовитість, спостережливість, уважність, спритність, витримка. Успіх у педагогічній діяльності неможливий без здібностей дидактично опрацьовувати навчальний матеріал, вносити в навчальну роботу щось незвичайне, нове, цікаве, доступно й виразно пояснювати і викладати навчальний матеріал, адекватно до педагогічної діяльності використовувати експресію, правильно сприймати й оцінювати поведінку курсантів, студентів, уміти переконувати, вселяти надію і вимагати.

Темперамент викладача може впливати на методи і стиль його діяльності, але це не є перешкодою для досягнення майстерності. Викладачі з різними темпераментами можуть досягати високих результатів у своїй праці. Звичайно, як показує педагогічна статистика, у педагогічній сфері діяльності успішно трудяться і сангвініки, і флегматики, і холерики. Меланхолічний темперамент більшість оцінюють як можливий, але, на нашу думку, не завжди бажаний. Кожному викладачеві вищої школи необхідні психологічні і педагогічні знання, вміння вивчати й використовувати педагогічний досвід інших викладачів.

Праця педагога потребує великої сили волі, творчого характеру, наполегливості та достатньої витримки. Такі риси особливо необхідні педагогу — наставнику і вихователю молоді. Педагог, який має сильний характер, тверду волю і, разом з цим, справедливий, завжди об'єктивно оцінює вчинки і дії студентів, справляючи великий виховний вплив. Для виховання у студентів сміливості, мужності, волі педагог повинен володіти цими рисами. Педагог має бути в усьому прикладом, починаючи з повсякденної побутової поведінки, зовнішнього вигляду, манер і закінчуючи високим патріотизмом та моральністю [3, 67].

Педагог має справу з матеріалом надзвичайної складності. Студент — не пасивний продукт природи. Він як об'єкт, так і суб'єкт впливу педагогів та різноманітних чинників природного і суспільного середовища. Під час процесу формувального впливу педагога на вихованця необхідно враховувати не лише чинники зовнішнього впливу, а й особливості психологічної характеристики його віку, індивідуальні відмінності в задатках та здібностях, характері. Лише вміння проникнути в психологію кожного студента і колективу, в цілому робить працю педагога корисною і високоефективною.

Зобов'язальне право як й інші галузі права має свої особливості. І підхід до викладання має бути особливим.

Для викладання будь-якої дисципліни просто необхідно володіти базовими знаннями права. Фахові правові знання спеціаліста-юриста, викладача правових дисциплін мають ґрунтуватися на всебічних і глибоких знаннях системи права в цілому і його галузях зокрема, основних принципах і тенденціях розвитку, розумінні процесів його реалізації і методики викладання, а також впевненості у необхідності всебічного наращення цих знань у процесі здійснення своєї фахової діяльності. Разом з цим потрібно успішно володіти навичками користування арсеналом юридичних засобів, методами і формами при розгляді будь-якої юридичної ситуації.

Курс зобов'язального права дуже своєрідний. Він включає великий арсенал різних за своєю природою зобов'язуючих договорів. Дуже часто викладачі не доходять і до половини через певні ускладнення. Основною проблемою є недостатня кількість навчальних годин, виведених на вивчення цієї дисципліни.

У своїй діяльності, на наш погляд, кожен викладач повинен керуватися принципом диференційованого й індивідуального підходу в навчанні. Систематично навчати учнівську молодь, виявляти їхні особливості й можливості, постійно приділяти увагу кожному з них незалежно від успішності і поведінки, враховуючи їхні інтелектуальні здібності й фізичні можливості. Організовувати навчальний процес відповідно до плану.

Навчальний процес складний за своєю природою, навчаючи молодь просто необхідно враховувати всі нюанси нелегкої та відповідальної роботи, спираючись на виховні та дидактичні можливості колективу. Дуже часто викладачі на практиці використовують дві або навіть одну технологію викладання із переліку можливих, тим самим не зацікавлюють молодь в здобутті знань. І це є ве-

ликою помилкою, оскільки студенти дуже уважні й спостережливі, завдяки чому можуть одразу розпізнати небажання лектора вести надану йому дисципліну. Тому із незацікавленості викладача у студентів прямо випливає небажання навчатися.

Нині існують три основні види навчальних занять: лекція, семінар, самостійна робота.

Лекція є найтрадиційнішою. Її основою є формування теми, повідомлення плану і літератури, яку рекомендовано для самостійної роботи, а потім — суворе виконання за планом запропонованої роботи. Дидактичними елементами лекцій є: методика викладання лекційного матеріалу; сукупність попередніх знань курсантів; зміст і структура лекційного матеріалу; контроль і оцінка знань (зворотний зв'язок); навчальна література і технічні засоби навчання.

Слід звернути увагу, що стиль лекції індивідуальний, проте для її підготовки і подання матеріалу вироблено і перевірено принципи і правила. Вони не всі універсальні, однак дають можливість швидше опанувати технологію викладання тим, хто ще не опанував її впродовж багатьох років. Лекція висуває також свої вимоги: високий науковий рівень інформації, що викладається і має, як правило, світоглядне значення; великий обсяг чітко і послідовно систематизованої та методично опрацьованої сучасної наукової інформації; доказовість та аргументованість висловлюваних суджень; достатня кількість переконливих фактів, що наводяться, прикладів, текстів і документів; чіткість викладу думок та активізація мислення курсантів, студентів, постановка питань для самостійної роботи з обговорюваних проблем; аналіз різних поглядів на розв'язання поставлених проблем; формування головних думок і положень, формулювання висновків; роз'яснення термінів, що вводяться, і назв; надання студентам, курсантам можливості слухати, осмислювати і коротко записувати інформацію; уміння встановити педагогічний контакт з аудиторією; використання дидактичних матеріалів і технічних засобів; застосування основних матеріалів тексту, конспекту, блок-схем, креслень, таблиць, графіків.

Характерною особливістю лекції є її діяльна основа, що виражає бінарну природу навчання. Діяльна природа лекції та її бінарна основа зумовлюють для теоретиків і практиків необхідність навчання курсантів самостійної навчальної діяльності, її прийомів і засобів, причинного пояснення, обґрунтування власної діяльності лектора, зміни характеру спілкування з курсантами тощо [4, 77].

Якщо брати до уваги курс зобов'язального права, то тут можна запропонувати наступне. У зв'язку з різними навчальними планами у вищих навчальних закладах кількість годин на розгляд курсу зобов'язального права різна. Причому, на викладання цієї теми дається 130 годин. 30 годин потрібно відвести на викладання основних, теоретичних понять. А решту — 100 годин відвести на детальне, глибоке вивчення практичних аспектів договорів, використовуючи такий вид лекції, як лекція-консультація та проблемна лекція. Для того щоб теоретична основа була сприйнята і зрозуміла, можна використати методологічний прийом, згідно з яким лектор наводить конфліктну ситуацію, що може мати місце в судовій практиці, і водночас застерігає, що, прослухавши лекцію, студенти можуть отримати запитання щодо вирішення запропонованої проблеми. Якщо брати до уваги особливу частину, якій надано умовно 100 годин, то перші 20 хвилин лекції потрібно приділити визначенню основних моментів вибраних договорів, таких як умови, предмет, мета договору. А інші 100 хвилин, шляхом використання методу дискусії, присвятити практичному обговоренню всіх нюансів із оформлення, зміни та розірвання договорів. Таким чином, студент опанує на підсвідомому рівні основні знання.

Інший вид навчального процесу, який має назву "семінар", дає можливість залучити всю аудиторію до активного, самостійного, під керівництвом викладача, перегляду навчального матеріалу. Семінар допомагає викладачеві зробити разом з курсантами, студентами глибокий аналіз інформації, дати їй оцінку, навчити їх робити самостійні висновки. На семінарах допускається критичне обговорення творчих робіт, творів, статей, малюнків, продуктів технічної творчості, дослідницьких робіт тощо. Іноді семінари можуть бути присвячені обговоренню та заслуховуванню однієї або кількох доповідей, підготовлених під керівництвом викладача з метою підготовки аудиторії до вивчення нової теми [4, 85].

На нашу думку, семінар є найцікавішим і найефективнішим видом занять. За допомогою нього студенти систематизують, поглиблюють свої знання. Курс зобов'язального права великий за обсягом і потребує більшої уваги з боку як викладача, так і студентів. Пропоную, з урахуванням невеликої кількості наданих годин, власну систему викладання. Так, семінар поділити умовно на три частини. Першу частину приділити опитуванню теоретичних понять, без яких просто неможливо

починати семінар. Опитування проводити довільно на думку викладача і вибір студентів. І що важливо, достатньо запитати найголовніші аспекти даної теми на семінарі. Другу частину приділити глибокому ознайомленню договорів. Ця частина є основою, тому вимагає 40–50 хвилин семінару. За цей час можна опанувати практичну частину курсу, яка є такою ж незамінною, як і теорія. На мою думку, найкращим буде використання методу ділових ігор.

Спочатку викладач ділить студентів на дві команди, які отримують зобов'язуючі договори і приступають до їх заповнення. Потім через 10 хвилин, обмінявшись заповненими договорами, розпочинають обговорення кожного. Головним у цій частині є швидкість і правильність заповнення. За допомогою цієї гри у студентів розвивається самостійність, наполегливість і вміння розпоряджатися наданим часом.

Третю частину, якій відводиться 10 хвилин, приділити підсумовуванню активності та оцінюванню студентів. У такий спосіб можна легко добитися необхідних результатів, я вже не кажу про індивідуальність і творчість кожного студента, яку він застосовує для отримання бажаного результату.

Хочеться підкреслити, що можна використовувати різні методи, технології у своїй діяльності. Головне, щоб вони були прийняті студентами і зацікавили їх у подальшому навчанні.

Самостійна робота, така як лекція і семінар, вимагає приділення особливої уваги. Студенту конче необхідно вміти самостійно опрацьовувати даний матеріал. Участь викладачів просто необхідна, хоча часто вони не приділяють цьому значної уваги, спираючись на те, що студенти вже не діти і зможуть самі опанувати матеріал. І це велика помилка, оскільки не вміючи і не розуміючи як поводитися з даним матеріалом, у студентів зникає зацікавленість у вивченні дисципліни.

Для самостійної роботи пропоную розробити ряд програм із завданнями, які б допомогли у навчальному процесі. Завдання повинні охоплювати якомога більшу кількість необхідної інформації для опрацювання і, безсумнівно, враховуючи інтелектуальні можливості кожного студента. Ці завдання, по можливості, потрібно виконувати після опрацювання кожної теми.

Постать викладача — це ядро у навчанні. Студенти є продуктом, який виробляється в процесі навчання. І цей продукт може зіпсуватися через невідповідальну та неправильну тактику викла-

дача. Та особистість, яка бажає зайнятися викладацькою діяльністю, має пам'ятати, що викладання зможе принести бажані результати тільки тоді, коли усвідомиш головне правило — скільки зусиль докладеш, стільки й отримаєш. Від того, як подаватиметься потрібний матеріал, залежить рівень знань студентів, які вони застосують на практиці. А від рівня знань залежить професійно-правова культура, яка повинна мати тенденцію на вдосконалення.

Література

1. Вітвіцька С. С. Основи педагогіки вищої школи. — К.: ЦУЛ, 2003. — 316 с.
2. Кобиляцкий Н. Н. Основы педагогики высшей школы. — К.: Знання, 1978. — 218 с.
3. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах. — К.: Вища шк., 2004. — 207 с.
4. Яворська Г. Х. Педагогіка для правників. — К.: Знання, 2004. — 335 с.

З'ясовується важливість ролі викладачів вищих навчальних закладах, їхнє значення у підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Також пропонується методика викладання курсу зобов'язального права, яка допоможе студентам найкраще опанувати необхідні знання.

Изучается роль преподавателей высших учебных заведений, их значение в подготовке высококвалифицированных специалистов. Также предлагается методика преподавания курса обязательного права, которая поможет студентам глубже усвоить необходимые знания.

The role university's teacher is studied in this article. Their value in preparation highly skilled specialists. There is metodica's of bind right is suggested for teaching.

Надійшла 17 вересня 2010 р.